

Déli Hírlap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Beiváros,
Szentgyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 1-52, azon-
kül 18, vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havi 110 Lel, negyedévre 330 Lel, félévre 600 Lel
és egész évre 1200 Lel, vagy ezzel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN KFH-
BESITÉSSEL: havonként 90 Lel, negyedévre 240 Lel, félévre
450 Lel, egész évre 900 Lel. • Közlönyvelők, valamint
Állami nyugdíjasként: havonként 60 Lel, egy negyedé-
vre 180 Lel, egy félévre 360 Lel és egy egész évre 720 Lel

VELEVŐFOLYAM • 245. SZÁM

TIMISOARA, 1930 OKTÓBER 26, VASÁRNAP

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Olcso ürügy

a Banater Deutsche Zeitungnak a szatmári püspöki szék betöltése és ezzel kapcsolatban a magyar katolikusok nemzeti aggodalma arra, hogy hosszú cikkben kiönthesse haragját a magyarok ellen. A most élő magyarok és a letűnt magyar nemzedék ellen. Fanaszodik, hogy a szatmári svábokat az utolsó néhány évtized alatt erőszakosan elmagyarosították, magyar konviktusokban magyarokat neveltek belőlük, akiket azután arra használtak fel, hogy állami hivatalokban a svábok között folytassák a magyarosítást. Ha egyik-másik nem állott kötélnék, akkor — sváb laptársunk szerint — túszyökeres magyar vidékre „száműzték”. A szatmári svábok anyanyelvét elrabolták annak ellenére, hogy ezt bevándorlásuk alkalmával biztosították számukra. Támattja a papságot, mely engedelmes eszközévé szegődött ennek a magyarosítási akciónak és — ugyancsak a B. D. Z. szerint — vétett a negyedik parancsolat ellen, mert a szülőlk származását és nyelvét guny és megvetés tárgyává tette. Azonban jött a háboru és a háboru után az impériumváltozás, mely felkeltette a svábok nemzeti öntudatát. Szatmáron is, másutt is. Német iskolákat követeltek a szatmári svábok és a kezdeményezés sikerrel is keesegtetett, akkor azonban közbe léptek a papok és annak hangoztatásával, hogy Szatmár vidékét rövidesen visszaesatolják Magyarországhoz, megakasztották a mozgalmat. Kipécézi magának Hamon kanonokot, akit a románek legelkeseredettebb ellenségének és azzal vádolja, hogy a beszédekben olyan kétértelmű, de tendenciájukban félre nem érthető beszédeket tartott, amelyek eredményeként a németesített iskolákat ismét visszamagyarosították. Ezt Hamon, aki a románok legelkeseredettebb ellensége, az egykori liberális képviselőjelölt segítségével érte el, akivel karöltve járt el. Tehát a köz tudomás szerint románellenesség magyart a román támogatta törekvéseiben. A román liberális képviselőjelölt segítette a magyar jelöltnek izgatni a kedélyeket, hogy — sváb laptársunk szerint — Szatmár rövidesen ismét visszakerül Magyarországhoz. Se vége, se hossza az egész cikkben a támadá-

Ellene vannak a betétesek

károsításuk és megrövidítésük révén vihető keresztül

Néhány nap előtt közöltük a kényszeregyezés végrehajtása alatt levő Polgári Takarékpénztár egyik kisbetétesének levelét, amelyben reámutatott arra a hátrányos helyzetre, amelybe a betétesek kerülnének, ha elfogadnák a bank ajánlatát. Eszerint ugyanis a két utolsó kényszeregyezési részlet fejében elsőbbségi részvényeket kellene jegyezniök, a még ki nem fizetett betéteket pedig új betétként lekötöni. A levél közlésének nagy visszhangja támadt és szükségesnek látta az ugynevezett betétesbizottság egyik tagja, hogy az ügyben nyilatkozzék.

A nyilatkozat teljes egészében igazolja az általunk közölt levélben foglaltakat.

Elismeri ugyanis, hogy a betétesek kielégítésére megvan a kellő fedezet, csak az kétséges, vajjon a részvényesek meg tudják-e uszni a hankbukást nagyobb veszteségek nélkül.

Tehát a nyilatkozat, amelyet az intézet egyik részvényese tett, igazolja megállapításunkat, hogy az akció nem a betétesek, hanem a részvényesek érdekében indult meg. A betevők semmi körülmények között nem veszíthetik el pénzüket, mert ezt nemcsak az intézet, hanem az igazgatóság vagyona is garantálja. Miután pedig

ilyen körülmények között a betevőknek nem érdeke, hogy újabb áldozatok árán segítsék nyeregbe a könnyelműen és elsősorban egyes igazgatósági tagoknak való kihitelezésekkel a bukást előidézett igazgatóságot, nem marad más érdekelttség, mint a részvényesek.

A részvényeseknek pedig, ha annak idején számoltak a nyereség lehetőségével, számolniok kellett a veszteségnek is ugyanilyen eshetőségével.

Öszintén szólva, nem értjük a mozgalom élén állók okoskodását, amellyel azt ígéri, hogy „azok a betétesek, akik nem veszik fel az esedékes részleteket, új betéti könyvet kapnak kilenc százalékkal, amelyek természetesen nem esnek már a kényszeregyezés alá úgy, hogy a betétes szabadon rendelkezhet pénze felett”. A kényszeregyezés alapelve, hogy egyik hitelező nem részesülhet semmiféle előnyben a másik rovására. Már pedig, ha a mai helyzet szerint a betevők nem rendelkezhetnek szabadon betétjükkel, kamatot sem kapnak, hanem az utolsó részlet utánra ígérnek hat százalék kamatot, úgy ez mindenesetre

olyan hátrány lenne az esetleg elsőbbségi részvényeket jegyző betevőkkel szemben, amelynek kriminális ize lehetne.

a Polgári Takarékpénztár időelőtti feltámasztásának, ha ez a tranzakció csak az ő megrövidítésük révén vihető keresztül

Ezt meg kell előznie a kényszeregyezés megszüntetésének, nem pedig követnie. Mindaddig, míg a kényszeregyezés meg nem szűnt, ennek kereteit semmiféle külön akcióval ledönteni nem lehet — a betevők rovására. A mostani akció pedig ezt jelenti, illetve jelentené. Ma járt le ugyanis az a határidő, ameddig a bank a betétesek beleegyező nyilatkozatát kérte és — értesülésünk szerint — egyes részvényeseken kívül nem igen akadtak betétesek, akik hajlandók volnának ezt a bizonytalan jövő érdekében kért áldozatot meghozni.

A kényszeregyezés pontos lebonyolítása után kerülhet csak sor a pénztárat reorganizálására, amikor az eddigi vezetőség felelőssége már megszűnt. Mert addig úgy az anyagi, mint a büntetőjogi felelősség fennáll.

Ha a likvidálás megtörtént, újraalakítható a Polgári Takarékpénztár, de természetesen — amint előző cikkünkben megírtuk és most elismerte a betétesbizottság nyilatkozó tagja is — egészen új vezetőséggel, új igazgatósággal, melynek tagjai nem kompromittáltak magukat a mostani bukással kapcsolatban és nemcsak anyagi, de erkölcsi garanciát is nyújtanak.

soknak, rágalmaknak és denunciacióknak, amelyeket ilyen nyíltan nem tapasztaltunk sváb laptársunknál. Pedig nem egyszer kényszerült reánk az alkalom, hogy vitába szálljunk vele. Ugy ír rólunk, hogy az Univerkul legvéresebbszáju korszakában sem. Ez nem nyílt harc becsületes fegyverekkel. A denunciació nem politikai fegyver. Különösen nem az egyik kisebbség kezében a testvérkisebbség ellen. Részletes kivonatban közöltük a B. D. Z. cikkét, hogy a magyarság megismerje azokat, akikkel szemben kell állania ahelyett, hogy mellettük állhatna és hogy ne legyen szükség sok festékpazarlásra a cáfolat érdekében.

Tudva ferditik el a tényeket. Mert tudniok kell, hogy a svábokat részben az állam, részben egy gazdag magyar földesur — Károlyi gróf — telepítette Szatmár vidékére. Tudnia kell, hogy a legnagyobb kedvezményben részesültek. Tudnia kell, hogy ez két évszázad előtt történt és a beolvadás a magyarságba lassu természetes asszimiláció eredménye volt. Tudnia kell, hogyha a magyarok erőszakosan akarták volna a nemzetiségeket anyanyelvüktől megfosztani, akkor ezt évszázadok alatt megtehették volna erőszakokkal. De hogy nem így történt, legeklatánsabb bizonyítéka a B. D. Z. maga, amely ma nem irhatna alaptalan rá-

galmakkal és denunciaciókkal tele-tüzdelt, gyűlöletből esöpögő cikket a magyarok ellen, ha ezek tényleg úgy jártak volna el, amint a lap állítja. Mert nem volna, aki olvassa. Mert régen magyarokká erőszakolták volna őket mind. Egyre jó volt ez a cikk is. Végleg megismertük őket. Nem barátaink, nem fegyvertársaink a kisebbségi harcban, mégcsak nem is politikai ellenfeleink, hanem ellenségeink, aiktől óvakodnunk kell. Óvakodni tőlük és védekezni ellenük. Elég volt a kiméletből, elég volt a jobb belátásdiadalára való várakozásból. Ha harc, legyen harc. A magunk részéről álljuk — denunciació nélkül.

250 lei 1 m² **PARKETT 150** lei 1 m² **KRAUSER-nál**
elsőrangu TÖLGY TELJESEN SZÁRAZ elsőrangu BÜKK
Temesvár IV. Telefon 18-46

Huszonöt millió doboz eladásra a temesvári gyufagyár raktárában, de hiába, mert amióta drága gyufa várakozik a gyufabárok felszűrték az árat, a közönség még a gyufával is erősen takarékoskodik

Amióta a svéd gyufakartell kezébe került Románia gyufatermelése, azóta a gyufa nem lett jobb, azonban árban emelkedett. Amikor a svédek jöttek, a gyufa ára dobozonként két lei volt, hamarosan fölemelték két lei és ötven banira, ma pedig már a második áremelés következtében három leibe kerül a gyufa. A közönség ezzel a folytonos gyufadrágítással szemben úgy védekezik, hogy a gyufával vagy igen takarékosan bánik, vagy pedig szakít vele és öngyújtót használ. Az öngyújtó ugyan sokba kerül a lebélyegzés folytán, azonban az emberek úgy gondolkoznak, hogy ezzel egyszermindenkorra megszabadulnak attól a bosszankodástól, amely a gyufa minduntalan való drágulásának kísérője. Határozott tény az, hogy Kreuger Ivor gyufadiktatúrája óta a gyufafogyasztás erősen csökkent. Pedig a kartellen kívül a monopóligazgatóság ügynökei is erősen vigyáznak rá, hogy az emberek ne használjanak lebélyegzetlen öngyújtókat, vagy hogy az utcákon egyik ember ne gyújtsa meg cigarettáját másnak égő cigarettáján. A romániai gyufagyárak raktárjai már duzzadnak a sok-sok gyufától. A temesvári gyufagyár raktárában huszonöt millió doboz gyufa várakozik rá, hogy vevőkhöz vándoroljon. Ugyanilyen áruzsufaltság van a bukaresti és a kolozsvári gyufagyárakban is. Grönberg vezérigazgató, aki a gyufakartell megbízásából Bukarestben ült, visszatért Stockholmba, mert képtelen volt a gyufaárusítást kiforszírozni. Utódja Löwenhaupt Károly Gusztáv gróf, aki jelenleg külföldön tartózkodik és azt tanulmányozza, hogy a gyufakartell által Romániában gyártott gyufát nem lehetne-e ekszportálni. A gyufa ugyanis Magyarországon is és Jugoszláviában is sokkal drágább mint Romániában. Jugoszláviában a mi pénzünk szerint öt lei egy doboz gyufa és a kartell, ha már nem emelheti itt is ilyen magasra a gyufa árát, ekszporttal akar szert tenni busás nyereségre. Ennek azonban az az akadályja van, hogy Magyarországon és Jugoszláviában ez ellen tiltakozik azzal az indoklással, hogy a romániai gyufa következtében az ottani gyufagyárak

üzeme megsappanna és munkások elbocsátására kerülne a sor, amit nem tartanak a mai nagy munkanélküliség idején kívánatosnak. A svéd gyufakartell már azt is mérlegeli, hogy a romániai gyufagyárak üzemét redukálja, vagy a gyárakat ideiglenesen leállítja, mert nem akarja a gyufakészletet továbbra is növelni, amelynek elrak-

tározására különben is már nincsen hely. A gyufakartell annak idején, amikor a romániai gyufagyárakat átvette, a tisztviselőknek és a munkásoknak fizetésemelést helyezett kilátásba. Erre ezek azonban mindeddig hiába várnak. Egyelőre, amíg a kartell a sok millió telt gyufadobozt nem tudja eladni, erre nincsen is kilátás.

A gyilkos kapitányt tíz évi fegyházra ítélték

A tavasszal Pesterzsébeten véres tragédia játszódott le. Pintér András kapitány még a múlt esztendőben elvált a feleségétől, született Radulescu Heléntől, aki Kiss Miklós őrnagynak lett aztán a menyasszonya. Pintér András kapitány és Kiss Miklós őrnagy jóbarátok voltak, azonban az asszony miatt kissé elhidegült közöttük a viszony. Ehez hozzájárult az, hogy Pintér András újra beleszeretett elvált feleségébe és az akarta, hogy az ismét házasságra lépjen vele. A két vetélytárs egy verőfényes tavaszi napon egyszerre találkozott az asszony pesterzsébeti lakásán. Pintér arra kérte az őrnagyot, hogy pár pillanatra menjen át vele

a szomszédos helyiségbe. Átmentek és a következő percben több revolverlövés hallatszott. Kiss Miklós holtan feküdt a padlón, Pintér pedig, aki előbb lelőtte az őrnagyot, aztán öngyilkosságot akart elkövetni, véresen terült el vetélytársa mellett. Pintér András életét megmentették és aztán vizsgálati fogságba helyezték. A budapesti honvédtörvényszék tegnap ítélték fölötte, bűnösnek mondták ki és azért Pintér minden előléptetésből kizárt, összes kitüntetéseitől megfosztotta és tíz évi súlyos börtönrre ítélte évi két heti magánzárkával. Vizsgálati fogságból két hetet számítottak be.

Minden elintézését váró ügyre akad a városházán külön bizottság

A szociáldemokrata párt megbízásából tegnap délelőtt Todorescu Vazul városi állandó választmányi tag, Magyar Lajos és Pirovski Károly, a nagytanács tagjai, fölkeresték Balta Koriolán dr. főpolgármestert, akinek több előterjesztést tettek és ezekre nézve írásbeli memorandumot is nyújtottak be. Legelőször előadták a Munkástelep ügyét. Annak idején — még jóval a háboru előtt — létesítette a város a Gyár város végén a Munkástelepet, amelynek házeit egy-egy munkáscsalád kapta és az árat részletekben fizette meg. Amunkások az eredeti árat már régen kifizették, a város azonban a háboru és az utána következő idő gazdasági elértéktelenedésére hivatkozva újabb követelésekkel állott elő és ezek miatt a Munkástelepi házak telek-

könyvi rendezése még nem történt meg. Balta Koriolán dr. főpolgármester hajlandónak mutatkozott ennek az ügynek a rendezésére. A város csak némi mérsékelt fizetések teljesítését kéri még és azután azonnal megadja a telekkönyvi be- táblázást. Az ügyet bizottság intézi el.

A szociáldemokrata párt tagjai azután tárgyaltak a főpolgármesterrel a tréncszárnya kiürítéséről is. Megállapították, hogy a kaszárnya legtöbb lakója abban a helyzetben van, hogy magának másutt fogadhasson lakást minden nagyobb anyagi megerőltetés nélkül, azonban körülbelül tizenöt család van, akik csak városi segítséggel tudnának máshol elhelyezkedni. A főpolgármester megígérte, hogy bizottságilag fogja megállapítani, melyek ezek a csa-

Oszt. osztályosorsjáték

84.000 Sorsjegy. 42.000 Nyeremény
A sorsjegyek fele nyer.
Főnyeremény szerencsés esetben
800.000 S. = 20.000.000 L.
Nyeremények: S. 500.000 = L. 12.500.000
" 300.000 = " 7.500.000
2-szer " 100.000 = " 2.500.000
" 80.000 = " 2.000.000
" 60.000 = " 1.500.000
S. 40.000 = L. 1.000.000, 10-szer S. 20.000 = L. 10-szer 500.000, 15-ször S. 10.000 = L. 15-ször 250.000. Valamint sok száz nyeremény á S. 6000, S. 4000, S. 2000, S. 1000 etc. etc.

Összanyeremény: 13.406.000 S. = 335.160.000 L.
A nyeremények minden levonás nélkül lesznek kifizetve.

Az I. osztály húzása 1930 november 10—20.
Sorsjegy-árak: $\frac{1}{2}$ S. 48 $\frac{1}{4}$ S. 24 $\frac{1}{8}$ S. 12
L. 1200 $\frac{1}{2}$ L. 600 $\frac{1}{4}$ L. 300

Minden rendelést azonnal végrehajtunk
Fizetés a sorsjegy vétele után. Huzás után azonnal küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

Alser Wechselhaus. Paul Biehavý
Wien IX., Alser-Str. 22.

ládok és az elköltözésnél segítségükre lesz. A harmadik ügy amelyről szó volt, a városi mozi színesek ügye. A város elhatározta ezek leépítését. A küldött rámutatott arra, hogy ezek a mozi színesek mind elhelyezhetők lennének egy városi zenekarban amelyre már régen szükség van. A főpolgármester elvben hozzájárult egy városi zenekar fölállításához és ahoz, hogy annak tagjait város fizesse. A zenekar foglalkoztatásáról azután a mozikban, színházban, a parkokban és hangversenyeken a város gondoskodik. A létesítés módjait tanulmányozására bizottságot küldenek ki, amelybe belevonják a városi zenészeket is. Végül azt kérte a szociáldemokrata párt kiküldöttjei, hogy a város a tanoncotthonokat összpontosítsa és egyetlen épületben helyezze el. Ez nemcsak olcsóbbá tenné a tanoncotthonok vezetését, hanem a célt, amelyet a város a tanoncotthonok létesítésével maga elé tűzött, szintén jobban előmozdítaná. Ennek a kérdésnek a tanulmányozására szintén bizottságot küldenek ki.

MOZIE

Belvárosi Mozi:
Szombat, Vasárnap, okt. 25, 26
Erzsébetvárosi Mozi:
Hétfő, kedd, október 27, 28.
Mehalai Mozi:
Csütörtök, október 30.

Feleség vagy szerető

Nagy erkölcsdráma a mai életéből

A főszerepekben:
Corinne Griffith,
Edmund Lowe.
Monopol: Concordia-film, Brasov.

Az előadások kezdete a Belv. moziban: 5, 7 és 9 órakor. Az előadás kezdete az erzsébetvárosi Doina moziban naponta este fél 9 órakor. Vasárnap, 6 és 9 órakor.

Az ismert jómínőségű
ANTRACIT - BRIKETT

ismét kapható

I-a kokszt
Salonszén
Tüzifa

legelőnyösebb árban
házhöz szállítva

Telefon 13-01

Telefon 13-01

Vas si Co.

IV., Begajobbsor 17

Winternitz

divat- és szőrmeáruház

Timisoara I., Lloyd-sor

Kabátok, szőrmebundák és ruhák

Óriási választék!

Telefon 906

Olcsó árak!

Hórsó nap

sz vasárnap, amikor délelőtt tizen-
ny óráig elfogadunk szavazatokat a
éli Hírlap szépségversenyére. A lap
zentgyörgy-téren levő kiadóhivata-
ban reggel kilenc órától veszik át a
ég beérkező szavazatokat. Tizenegy
ra után beérkező szavazatok már
em érvényesek. A szavazatokat
yomban összeszámolják és kihirde-
k az eredményt is. Kérjük, hogy a
verő jelöltek feltétlenül jelenjenek
meg vagy személyesen vagy megbí-
ottaikat küldjék el, hogy a díjak közül
álaszthassanak. A díjkiosztás ugyaní-
gy történik, hogy a szavazatok ará-
yának sorrendjében minden győztes
aga választhat a tizenöt díj közül.
amennyiben valamelyik győztes, vagy
megbízottja nem jelennek meg, úgy
sorrendben utána következőre száll
választás joga. Tehát a győzelem
sélyével bírónak érdeke, hogy meg-
elenjenek. A díjkiosztás vasárnap, e
ó 26-án, délelőtt feltizenkét órakor
ezdődik a Déli Hírlap kiadóhivatalá-
an, Szentgyörgy-tér 4. szám alatt. A
zavazatok mai állása a következő:

Veszely Ibolyka	4330 szavazat
Ivan Szilvia	2350 "
Marx Paula	2077 "
Biró Ilonka	1941 "
Oláh Baby	1833 "
Sinka Nusi	1659 "
Benda Anci	1643 "
Lukász Zsuzsi	1532 "
Schör Ilus	1342 "
Horváth Böske	1242 "
Illy Rózsika	1138 "
Forka Rózi	1105 "
Zura Micike	1070 "
Demkó Mariska	1061 "
Tamme Rózsika	910 "
Altmann Paula	882 "
Szakranszky Ella	800 "
Szollár Aranka	787 "
Czuczor Böske	630 "
Klein Edith	630 "
Almágy Vera	597 "
Braun Ilus	576 "
Szilágyi Stefi	472 "
Aschenbrenner Mici	460 "
Ferencsics Mária	438 "
Thernesz Ella	368 "
Kartye Mariska	358 "
Angyal Irén	278 "
Halof Kató	275 "
Habschied Rózsika	275 "
Boskovitz Olga	262 "
Varga Rózi	223 "
Gönczi Elza	206 "
Schlesinger Kató	201 "
Damjanov Ilus	200 "
Redlich Irén	190 "
Méhész Baba	179 "
Emmi	160 "
Károly Ilus	119 "
Wrelyánszky Johanna	107 "
Veder Aranka	87 "
Birszák Ilus	77 "
Weszely Almuci	72 "
Udvardy Anna	67 "
Haranek Magda	61 "
Weisz Frida	45 "
Németh Böske	41 "
Ordósy Rózsika	41 "
Heim József	39 "
Berohn Nusi	34 "
Szakács Mariska	33 "
Back Kató	19 "
Altianka Paula	17 "
Asser Emmi	17 "
Cseh Juci	15 "

Felült a koporsóban

a halottnak vélt egyik bányász és hangosan
szólította többi társát

Alsodori jelentések szerint a bá-
nyakatasztrófa eddigi halottainak
pontos száma kétszázötvenöt. Ti-
zenöt-husz bányász hiányzik és
ezek valószínűleg még a bányában
vannak. Tegnap a bányatelep
koksztosó termében, ahol a ha-
lott bányászok koporsói egymás
mellett vannak fölraotalozva, az
egyik halottnak hitt bányász egy-
szerre fölemelkedett a koporsóban
és erős hangon kiáltotta:

! — Pajtások! Megmenekülünk!
Friss levegőt érzek! Gyertek utá-
nam!

A következő pillanatban a sze-
renesétlen ember visszahanyatlott
a koporsóba. Megállapították, hogy
csak tetszhalott volt és még van
benne élet. Azonnal kórházba száll-

litották, ahol ápolás alá vették.
Nem hiszik azonban, hogy sikerül-
ni fog életét megmenteni.

A bányakatasztrófa áldozatainak
temetése ma délelőtt lesz. A né-
met rádió közvetíteni fogja a te-
metési szertartást és az azon el-
hangzó beszédeket. A temetés Eu-
rópa valamennyi rádióján hallható
lesz.

A robbanás az alsodori bányákat
annyira tönkretette, hogy azokban
az üzem csak alapos aláépítés után
volna újból fölvehető. Ez azonban
olyan sok költséget igényelne, hogy
a mai nehéz gazdasági viszonyok
mellett arra nem is lehet gondolni.
A kenyér nélkül maradt bányászok-
kat a szomszédos bányatelepeken
fogják elhelyezni.

Kötelet kap aki a bírósági tárgyaláson látszólag kibékült az assz- onnyal és azután a földek- re csalta, ahol kegyetlenül meggyilkolta

Halik József huszonhét eszten-
dős napszamos, aki a Pancsova kö-
zelében levő Padina községben la-
kott, a múlt esztendőben elhagyta
a feleségét. Az asszony emiatt tar-
tásdíjért pert indított ellene. A
per tárgyalását ez év május 30-ra
tűzte ki a pancsovai törvényszék.
A tárgyaláson megjelent Halik
József és a felesége is. Halik ekkor
kijelentette az asszonynak, hogy
kibékül vele és kérte, hogy éljenek
megint együtt. Az asszony ebbe be-
leegyezett és a házastársak együtt
indultak el vasuton Padinára. Mi-
kor az első állomáson megérkeztek,
Halik József azt indítványozta,
a feleségének, hogy szálljanak le a
vonatról, menjenek vissza gyalog
Pancsovára, onnan pedig Belgrád-
ba, ahol majd könnyebben tud
munkát kapni. Az asszony ebbe is
beleegyezett. A vonatot elhagyták

és megindultak gyalog. Pancsová-
ra azonban Halik József egyedül
érkezett meg. Feleségét, született
Tomann Évát másnap a parasz-
tok meggyilkolva találták az egyik
dűlőt mellett. A csendőrség azon-
nal Halikra gyanakodott, akit el is
fogtak. Halik beismerete, hogy a fe-
leségét meggyilkolta és elmondta,
hogy a kibékülés csak látszólagos
volt. Azért kellett az asszonyt
megölni, — mondotta, — mert nem
tudott volna érte tartásdíjat fizet-
ni és másképpen nem szabadulha-
tott tőle. A pancsovai törvényszék
most tárgyalta Halik József ügyét
és a gyilkos férjet kötél általi ha-
lálra ítélte. Halik az ítéletet közö-
nyösen vette tudomásul és arra a
kérdésre, hogy akar-e felebbezni,
azt felelte, hogy még nem tudja, de
van erre még három napi ideje.

Nyolcvan letartóztatottja van a kém- szervezetnek és hivatalosan közölték a foglyok neveit

A bukaresti rendőrhatalóságok
még mindig folytatják a nyomozást
a leleplezett kém-szervezet
ügyében. A sziguranéának állító-
lag biztos adatai vannak arra vo-
natkozólag, hogy a kémek merény-
letet akartak elkövetni Károly
király ellen. A temesvári sziguran-
ca szintén folytat nyomozást, ar-
ról azonban felsőbb utasításra hi-
vatkozva a sajtónak felvilágosítást
nem ad. Kakujay Aladár droguis-
tát, akit letartóztatottak, szabadláb-
ra helyezték. A temesvári házkuta-
tások semmi pozitív adatot nem
szolgáltattak.

A bukaresti vizsgálat folyamán
tegnap néhány foglyot szabadon
bocsátottak, viszont újabb letartóz-
tatások is történtek. Letartóztat-
tak többek között egy románii
tiszte, akit azonnal Bukarestbe
szállítottak. Az állambiztonsági hi-
vatal jelentése szerint nyolcvan le-
tartóztatott van és ezek közül a
következők neveit közlik: Claude
Frigyés, más néven Matta Gusztáv,
Coscher András osztrák kurir,

Gauding Tivadar német fényké-
pész, Walscheff Boris bolgár mér-
nök, Solomon Pál nagyváradi szár-
mazású mérnök, Ausländer Cili
osztrák orvosnő, Lohr Cézár né-
met állampolgár, Proch András
francia származású brassói lakos,
Callis József mérnök, Aradi Vik-
tor publicista, Kotlear Lipót bras-
sói lakos, Weinbaum Sára és Ka-
vaea Nadja kémek, Varzaru ör-
nagy, a műszaki osztályból, Cali-
nescu Enesterie, a tengerészeti fel-
ügyelőség tisztviselője, Klipper
mérnök, Dobrescu István miniszte-
riumi irattáros, Hruza Ferenc
aviatikai tisztviselő, Lussini Giu-
glio olasz állampolgár, Halfin Si-
mon szakaszvezető, Rosescu Gy.
hadügyminiszteriumi tisztviselő,
Szikszai Gyula újságíró, Bergner
Imre kolozsvári gyáros, Rosenfeld
Mathus galaci mérnök, Koscher
Mária osztrák állampolgár, Wasch-
mann Háim katona, Vorodnikov
Pável mérnök, Teodorescu István
külgügyminiszteriumi volt irattáros,
Dobrosiu és Coroteov György ka-

Dr. Páter tanár
Sklerose tea-ja
meghosszabbítja az életet (2-3 használat éven-
te.) Ez a
gyógyteá az **érelmesze-
désen** alapuló betegségek rajndem mind-
egyikénél sikerrel alkalmazták. Közép-
koraknál a korai öregedést **akadályozza a meg-
Aggastyánoknál — nemre való tekintet nélkül — ma-
gas vérnyomás, szívszorulás, aszti-
ma, fejszédülés, tagok elernyedése,
fejnyomás, egyes véredények tu-
erős kidagadása, érfejszültség** és az
előre haladott kor minden más kórlünetei esetében igen
jó szolgál-
atot tesz **Páter dr. Skle-
rose tea-ja** megveszékhe-
lyeken drog-
riákban, gyógyszerárakban azonnal
kapható. **Ahol nem található, ott a
gyógyszerész — kifejezett kívánságra — rövid
idő alatt, eredeti csomagolásban szerzi be ezt a teát. A
felfaláló képe és törvényesen védett aláírása minden egyes
eredeti csomagoláson látható. Irásbéli rendelme-
nyek levelezőúton a „Csillag”-hoz címzett lerakati
gyógyszerár (Brassó—Brasov Hosszú-n. 5.) címen is in-
tézhetők. Negybani lerakati: „STANDARD” Drogeria, Bu-
curesti 1.**

tonák.
A kémkedés tervét a következő
cégek szolgálták: Novitas mű-
szaki iroda Bukarest, ennek veze-
tője Solomon mérnök volt, műszaki
és orvosi cikkek ekszport-import
vállalata, továbbá a Photophon
rádiókereskedés, a Jövő Társadal-
ma című folyóirat és a népművésze-
ti árucikkek raktára.

A szegedi fogadalmi templomot tegnap felszentelték

Szegeden tegnap kezdődtek meg
a fogadalmi templom felszentelésé-
vel és az egyetem zárókövének el-
helyezésével kapcsolatos háromna-
pi ünnepek. A fogadalmi tem-
plomot tegnap délelőtt szentelték
föl és abban az első misét Rotta
Angelo biboros, pápai nuncius
mondotta, közben Glattfelder
Gyula dr. püspök mondotta el az
ünnepi beszédet, amelyben megem-
lékezett a kilencszáz éves fennállá-
sát jubiláló esanádi egyházmegyé-
ről és aztán elhelyezte a templom
főoltárában Szent Gellértnek, a
esanádi egyházmegye első püspö-
kének ereklyéit. Délben Szeged vá-
rosa diszközgyűlést tartott, ame-
lyen Somogyi Szilveszter pol-
gármester elmondotta, hogy az
utódok a fogadalmi templom fölépi-
tésével teljesítették az ősök foga-
dalmát, amelyet azok a nagy árviz
után tettek. A közgyűlés azután
köszönetet mondott Klebels-
berg Kunó gróf kultuszminiszter-
nek az egyetemi építkezésekért és a
minisztert Szeged diszpolgárává
választotta meg. A fogadalmi tem-
plom felszentelésének megható je-
lenete volt az, amikor a nagymise
után Somogyi Szilveszter dr. pol-
gármester a főoltár elé térdelt és
ima formájában följajnlotta Sze-
ged városát a Boldogságos Szűz
Máriának. A város diszközgyűlésén
Klebelsberg Kunó gróf kultuszmi-
niszter is nagy beszédet mondott és
hangsúlyozta, hogy a szegedi egye-
temnek, amelynek ma kétezer hall-
gatója van, fontos feladata van az
Alföld kulturájának fejlesztésében.

Értesítés.
Értesitem t. vevőimet és érdek-
lőddöket, hogy saját gyártmá-
nyu cserépkályháimmal és
kandallókkal felszerelve
üzletet nyitottam
Gyár., Andrassy-ut 25. sz. a.
Szives pártfogást kér
TURI GYÖRGY, cserépkályhás

Butor
háló, ebédők, uriszobák stb. butorek
elsősön és kedvező részletfizetések
mellett kaphatók
Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III., Dózsa-utca 4.

HIREK

A csemegebolt

kirakata előtt sápadt, karikászemű, kopott nadrágu fiu állott, mindössze talán tizenhét éves, de már annyit éhezett, mint a háboru előtti öregek. Nyakát előre nyújtva, kimeresztett szembogarakkal nézi merően és soha be nem telten a kirakat innyenségeit. A barnára kisült libamáját, a pirosbélű göngyölt sonkát, az ismeretlen izeket ígérő sajtokat, a regényekből olvasott keleti gyümölcsök garmadáit. Mint a hipnotizált úgy meredt előre az ételek felé. Már, már úgy volt, hogy előrebukik és akaratlanul szétzuza a csillogó üvegtáblákat, amikor visszahúzdott és egy nagyon mélyet, szívből jövőt sóhajtott, amelyben a napok óta kenyérral és gyümölcsrel táplálkozó hiányos étkezés szomorú dala csengett ki.

Az üzlet ajtaja minduntalan nyikordult és azon vásárlók jöttek-mentek. Csomagokkal a honuk alatt, némelyik ragyogó arccal, másik bosszusan, mert talán a kedvence falatja kifogyott, vagy mert az óhajtott káviár nem volt a legfrissebb. Elegáns uriaszony az ajtóban zsörtölődött a férjével a vacsorára szánt csemege hiányos volta miatt, amikor szeme hirtelen megakadt az ételeket bámuló fiu sovár tekintetén. A szó elakadt a torkán, szája ijedten összecukodott és gyorsan tovább sietett. A fiu csodálkozva nézett utánuk, nem értette, hogy lehet valaki rosszkedvű, amikor meleg ágy, finom étel és ital várja. Azután még egyet sóhajtván elindult a külvárosi ház pincéjében levő szalmazákja felé, amelyen álmában fog vacsorázni.

— **Károly király a hadgyakorlatokon.** Segesvár környékén már megkezdődtek a nagy őszi hadgyakorlatok. A király tegnap érkezett meg Segesvárra, ahol ünnepélyes fogadtatásban volt része. Megérkezése után autón Fehéregyházára hajtatott. A király kíséretében van Condescu hadügyminiszter, Prezan és Averescu marsalok, továbbá számos tábornok. A kormány részéről Mironescu miniszterelnök ma érkezett Segesvárra. A hadgyakorlaton, amely október 28-ig tart, tizenöt államkatonai attaséja vesz részt. Magyarországot Domaniczky őrnagy képviseli.

— **Kitüntetett orvos.** Kettel Ottó dr. oravicei orvost, a Resica-művek és a CFR főorvosát, a közegészségügy terén kifejtett fáradhatatlan munkásságáért Károly király a román Koronarend lovagkeresztjével tüntette ki. Kettel dr., aki nemrég vonult nyugalomba, magas kitüntetése alkalmából számosan keresték fel szerencsevánatokkal.

— **A temestorontálmegyei gyógyszerkamara alakuló közgyűlését** november 3-án tüzték ki. A gyűlést a vármegye-házán fogják megtartani.

— **Esküvő.** Jeszenszky Béla és Lengyel Gabye hó 28-án, kedden délután félhat órakor tartják esküvőjüket az erzsébetvárosi római katolikus plébániatemplomban. Az esküvői szertartást Takács János kisjenői plébános fogja végezni.

400.000 leit szavazott meg a megyei nagytanács több kisebbségi egyházközség kulturális támogatására

Temestorontálmegye nagytanácsa tegnap délelőtt folytatta a múlt hét péntekén félbeszakított gyűlését. Neagoie Jordachie elnök megnyitó szavai után azok a tanács-tagok, akik a múlt gyűlésen nem voltak jelen, letették a hivatalos esküt. Azután a vármegyei tisztviselők kinevezését és előléptetését javasoló bizottság indítványára a nagytanács Munk Rezső mérnököt vármegyei mérnökké választotta meg, továbbá hozzájárult Sántha Gyula, Bezeran György, Bajza Engelbert, Murgu Traján, Rusu György és Jäger Nándor központi vármegyei tisztviselőknek egy-egy fokozattal való előléptetéséhez.

A vármegyei választmány javaslatára a nagytanács több kisebbségi egyházközségnek szavazott meg kulturális támogatást. Ezek a segélyek a következők: vojteki katolikus kápolna 100.000 lei, baráchi katolikus templom 30.000 lei, butyini evangélikus templom 10.000 lei, hidasligeti katolikus templom 10.000 lei, murányi katolikus templom 20.000 lei, egresi ka-

tolikus templom 30.000 lei, ujhelyi katolikus templom 40.000 lei, nagykömlői katolikus egyház 30.000 lei, sósdi evangélikus egyház 20.000 lei, kisodai katolikus egyház 50.000 lei és zsebelyi katolikus egyház 50.000 lei.

A vármegyei tanács javasolta, hogy Komlós, Ujpecs és Gátalja községekben, a megszüntetett járáások székhelyein, járási kirendeltségek működjenek egy-egy delegált szolgálóval. Muth Gáspár dr. javasolta, hogy erre vonatkozólag előbb kérjék ki az érdekelt községek véleményét. Az ügy szavazásra került és a többség elfogadta a vármegyei tanács javaslatát.

Muth Gáspár dr. indítványára a vármegyei nagytanács hozzájárult, hogy a falusi kiskereskedők és kisiparosok vármegyei utadóját szállítsák le. Ezek a jövőben az eddigi 3 százalék helyett 0,5 százalék utadót fognak fizetni. Több kisebb ügy gyors elintézése után a vármegyei nagytanács ülése véget ért.

— **Felrobbant a benzingáz.** Budapestről jelentik, hogy az Alsórákosrét 184. szám alatt Ladányi Béla huszonkilenc éves villamos kaulauz és a felesége benzinnel poloskát irtottak. A szobában sok benzingáz fejlődött, amely később, amikor Ladányiné a takaréktűzhelyen tüzet akart gyújtani, fölrobbant. Ladányi és a felesége, valamint öt éves fiuk, súlyos égési sebeket szenvedtek. Valamennyit kórházba szállították. Az asszony haldoklik.

— **Megszökött két széhhámos bankigazgató.** A budapesti rendőrség tegnap délután elfogató parancsot adott ki a Liberty-bank két szökésben levő igazgatója, Madarász János és Bittner János ellen. A Liberty bank néhány esztendő előtt még virágzó üzlet volt, a konjunktura elmúltával azonban két igazgatója lassan a lejtőre került. A náluk levő zálogtárgyakat egymásután eladogatták, sőt sorra elköltötték a betéteket és a letéteket is. Az utóbbi időben tömegesen érkeztek a bank ellen a rendőrséghez feljelentések. A két igazgató már napok előtt látta, hogy a bukás eikerülhetetlen, elhatározta, hogy megszökök. Minden még fölhajtható pénzt összeszedtek és eltűntek. Mikor tegnap délután detektívek jelentek meg a bankban, a két igazgatónak hiült helyét találták és csak Grubbaum Gabriella tisztviselőnőt tartóztatták le, akit bűnrészességgel vádolnak.

— **NEM LESZ DUNAI BLOKK.** Mironescu miniszterelnök tegnap sajtóteát adott, melyen kijelentette, hogy az elmúlt hét legfontosabb külügyi eseménye az agrárkonferencia volt. Azonban nem felel meg a valóságnak, mintha azon dunai blokkról tárgyaltak volna. A konferencián a dunai államok szorosabb gazdasági együttműködéséről volt szó.

— **Bárony a nagy divat.** tekintse meg kirakatainkat. Deneş és Polák, Timisoara-Gyárvaros.

A Royal kávéház-étteremben minden este Konstantinovits Károly zenekarával muzikál. Reggeli kávé vajjal 14 lei 4 fogásos „Royal” ebéd-vacsora menü 40 lei Uj vezetés. Figyelmes kiszolgálás

— **Vérfürdőt rendeztek a cseka ügynökei.** Rigai jelentés szerint a Schuy kikötőben a cseka-ügynökök borzalmas vérengzést vittek végbe a Leningrád gőzösön, melynek matrózai a rossz bánásmód miatt fellázadtak. A legénység közül sokat azonnal agyonlőttek, míg az életben maradtakat börtönbe hurcolták.

— **Öntött szobakályhákból,** ugymint örökégők fekete- és különböző email színben gazdag raktár, kályhaellenzők és tüzszerszámok mélyen leszállított áron kaphatók: Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár I., Zápolya utca 6.

Hamburg-Amerika Line
világhírű német hajózársaság saját 180 clao-
gu, legmodernebbül berendezett gőzösével ren-
szeres összeköttetést tart fenn az

Fetvilágosítókat készéggel nyújt:

**Egyesült Allamokba (New-York), Kanadába
Délamerika** összes államaiba, valamint a világ összes fontosabb kikötő-
be. Minden tekintetben kiváló kiszolgálás és elhelyezés.

Hamburg-Amerika Line S. A. R.
TIMISOARA-Cetate, Str. Mercy 2. ARAD, Str. Eminescu 12.

Vagyonhoz és jóléthez
jut, ha részt vesz az osztrák osztály-
sorsjátékon. Rendeljen még ma a
szerencséséről közismert cégnél.

**AUG. DEDERDING, WIEN I.,
Brandstädte 7.**

Ennél a cégnél nyertek pramiát és
főnyereményt.

Főnyeremény szerencsés esetben:

20,000.000 Lei	
Nyeremények:	
1-szer	12,500.000 Lei
1	7,500.000
2	2,500.000
2	2,000.000

Össznyeremény **335,160.000 Lei**
Csak 84 000 sorsjegy és ennek fele
nyer. A világ legkedvezőbb sorsjátéka.
Minden nyereményt készpénzben azo-
nal kifizetünk. Semmi levonás nincs.
Fizetés a sorsjegy vétele után.

Az I. oszt. húzása november 18-20 (1930)
Sorsjegy-
árak: 1/1 S. 48 1/2 S. 24 1/4 S. 12
1/2 S. 6 = L. 150

— **Bethlen magyar miniszterelnök**
Auszorában. Bethlen István gróf
magyar miniszterelnök ma reggel
utazik Budapestről Auszorába, ahol
november 3-ig marad. Azt a tervet,
hogy visszafelé való útja alatt Szó-
fiában egy napra kiszáll és visszaadja
Liapesev bolgár miniszterelnök látog-
tatását, aligha valósíthatja meg. No-
vember 3-án érkezik ugyanis vissza
esküvője után Bulgáriába Boris ki-
rály fiatal feleségével és az egész
bolgár kormány Liapesev miniszterel-
nökkel az élen Várnán lesz, hogy ott
fogadja az uralkodót. Bethlen emiatt
más időpontot fog választani a szó-
fiati látogatásra.

• **Gyermekparadicsom a tizenkét év**
óta fennálló első francia gyermekkur-
zus Temesvárott, ahol a gyermekek
játszva a legnagyobb tökéletességgel
elsajátítják a francia nyelvet. A testi
fejlődést a ritmikus torna biztosítja.
Három éves kortól kezdve vesznek fel
gyermekeket, akik a kurzust délelőtt
vagy délután, vagy a nap mindkét
szakában látogathatják. Külön órák
diákok és felnőttek részére. Méltányos
díj mellett naponta van beiratás.
Bresler, Temesvár-Belváros, Le-
nau-tér 1. (Eisenstädter-ház.)

• **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN**
állandóan olvasható a dunaparti Bris-
tol szálloda halljában.

Üzletfelosztás miatt
a mai naptól nov. 9-ig a raktáron
lévő jó kivitelű összes
butorok, komplett hálóok, ebédlők
áron alul is eladtunk. Üzlethelyi-
ség esetleg butorral együtt átadó.
PALADICS & Comp.
Temesvár IV. Uri u. 2 (uj szám)

**SOHA
nem lesz**

jobb alkalma modern olcsó bu-
torvásárlásra, mint most. Ajánljuk
tekintse meg a jözsefvárosi leg-
nagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u 3. sz. a., a 2.
sz. villamos végállomásnál.
Legnagyobb választék!
Garancia mellett
részletfizetés!

Hehn József és Fia
butorgyára

Munkát adjon a város és akkor kenyérhez is jutnak majd a munkanélküliek ezrei

A Déli Hirlap ismételten sürgette, hogy a munkanélküliség megoldását ne segélyezéssel igyekezék a város elérni, hanem gondoskodják közmunkákról, amelyeknél a munkanélküliek foglalkozáshoz és keresethez jussanak. Ugyanezt az álláspontot foglalják el a városi nagytanács szociáldemokrata párti tagjai is, akik ebben az ügyben emlékiratot is nyújtottak át Balta Koriolán dr. főpolgármesternek. Ráműtattak arra, hogy a közmunkák megindítása tulajdonképpen megtakarítást jelent, mert a kiadott összegek ellenértéke fejében a város teljesítményt kap, a munkanélküliek segélyezése pedig csak kiadással jár. Javasolják, hogy a város a közmunkák megindítására kölcsönt vegyen föl.

Balta Koriolán dr. főpolgármester a maga részéről kijelentette, hogy szintén annak a híve, hogy a közmunka minél nagyobb mértékben meginduljon és a munkanélküliek ezeknél nyerjenek elhelyezést. Éppen ezért az az elve, hogy a város csak azokat segélyezze, akiket semmiképpen nem tud foglalkoztatni. Ami a kölcsön felvételét illeti, annak szintén híve. A főpolgármester végül kijelentette, hogy a város pénzügyi, gazdasági és népjóléti ügyosztályainak bevonásával bizottságot fog alakítani, amelynek feladata lesz a kölcsön lehetőségeiről és a megindítandó közmunkákról tárgyalni.

— **Születésnapi ünneplés.** Orendi Homenau Viktor német írónak hatvadik születésnapja alkalmából barátai barátságos összejövetelt rendeztek, amelyen többek között Gabriel József dr. osztrák és Bussé német kenyzolok is megjelentek. A felköszöntők sorát Angerbauer Roland nyitotta meg.

— **Balázs Adolf dr. gyásza.** Megírtuk, hogy mély gyász érte Balázs Adolf dr. nyugalmazott táblai tanácselnököt, akinek felesége meghalt. Az elhunyt urnót férjén kívül Pozsonyban élő leánya, veje, két unokája és nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délelőtt fél tizenkét órakor megy végbe a belvárosi zsidó temető halottas házából.

— **A gyárvárosi szerb templomot újjászentelik.** A gyárvárosi szerb hitközség Kalinovics Milán dr. hitközségi elnök kezdeményezésére a templomot közel háromszázezer lei költséggel renováltatta. A templom ünnepélyes újjászentelése vasárnap délelőtt megy végbe. Az ünnepségre meghívták Létics György dr. püspököt, aki a meghívást elfogadta. Ugyancsak vasárnap leplezik le a gyárvárosi új szerb iskolában Vuics Mladen helyettes hitközségi elnök arcképet halálából, amiért az iskola létesítése körül sokat fáradozott.

— **Elitették a határt átlépő orvosnövendéket.** Két hét előtt történt, hogy Fruehtbauer József, a makói kórház szigorló orvosa, aki szigorlatára a szabadban tanult, tanulás közben átlépte a határt. A román határőrök letartóztatták és Temesvárra hozták. A temesvári hadbírószak tegnap ítélezett fölötte és tiltott határátlépésért nyolc hónapi börtönre ítélte.

* **Westend szanatorium, Purkersdorf, Bécs mellett.** Mindennemű gyógykezelések, fekvőcsarnokok, bécsi telefon, jutányos árak. Főorvos Dr. Berliner M. igazgató.

— **Agyonlőtte hűtlen menyasszonyát és ennek ismerősét.** Borzalmas kettős gyilkosság történt Bukarestben. Odtschi Jenő ötvenkét éves hadirokkant féltékenységeben agyonlőtte Simoneta Niculita tizennyolc éves menyasszonyát és annak Tinét Károly nevű ismerősét. A hadirokkant a leány nemrég elhagyta és a szerelmes vőlegény minden kérése ellenére sem tért vissza hozzá. Tegnap találkozott vele az utcán, amikor Tinét Károly diákkal sétált és mindkettőjüket agyonlőtte. A gyilkost azonnal letartóztatták.

— **Esős idő.** Az idő tegnap barátságosan volt. Napközben többször is megeredt az eső. A meteorológiai intézet szerint lényegesebb időváltozás nem várható. További esős, hűvös időre van kilátás.

— **Megvakult a fél falu.** Lodz mellett egy kicsiny faluban rövid pár nap leforgása mellett a férfilakosságnak majdnem a fele megvakult. A vizsgálat megállapította, hogy a vaktságot mérgezett anyagokból készült pálinka okozta, amelyet a falu egyik koresmárosa mért ki. A koresmárost letartóztatták.

— **Nem boesátnak meg a halottak.** Harding amerikai elnök 1923. augusztusában — mint emlékeztetes — váratlanul meghalt. A halál meglehetősen titokzatos körülmények között történt, a hatóságok azonban nem firtatták a dolgot. Marion városka, Harding szülőhelye, gyűjtésből szobrot emelt az egykori elnöknek és a szobor leleplezési ünnepe a közeli napokban lenne. Először Hoover elnököt kérték meg az ünnepi beszéd megtartására, amikor ez azonban a kérelmet elutasította. Colidge volt elnökhöz fordultak, aki szintén nem vállalkozott. Több neves személyiséget kértek még föl, de egy másútan mind kocsat kaptak tőlük. Ennek magyarázata az, hogy Neals amerikai író most jelentett meg egy könyvet, amelyben Harding halálának körülményeit leleplezi. Eszerint Hardingnak viszonya volt egy fiatal leánnyal és amikor arról felesége értesült, annyira fölháborodott a dologon, hogy méreggel megölte a férjét. A prűd amerikai közvélemény fölháborodással tárgyalja most a könyv nyomán Harding életét és ez az oka annak, amiért senki nem vállalkozik, hogy a szoborleleplezésen az ünnepi beszédet elmondja.

— **Csalás volt a karintiai népszavazás.** Klagenfurtban Kotianka János munkáskamarai tanácsstag kommunista röpiratot adott ki, amelyben azt mondja, hogy annak idején a karintiai népszavazás, amely Karintiának Ausztriához való csatlakozását mondotta ki, csalás volt. Azonkívül számos rágalmmal illeti az osztrák kormányt. Kotiankot a röpirat alapján hazaárulási miatt letartóztatták.

— **Megverték a forradalmárokat.** Rio de Janeiróból érkezett jelentés szerint a brazil kormányzatok Sao Paço közelében megverték a forradalmárokat. Minas Gerael közelében a kormányerőket nagymennyiségű municiót zsákmányoltak a felkelőktől.

Primaria Municipiului Timisoara
Nr. III. 37724
din 20 Octomvrie 1930.

Licitatie publica

Se aduce la cunostinta publica, ca in ziua de 28 Noemvrie 1930 ora 10 a. m. se va tine o licitatie publica cu oferte inchise in Biroul Economatului comunal (Primaria etaj I. usa 41) in scopul darii in arenda a unui teren arabil de 4 jughere, situat in circ. III. langa Horticultura com.

Arenda anuala nu poate fi mai putin decat 5000 Lei pro un jugar.

Licitatia se va tine in conformitate cu art. 88-110 din legea asupra Contabilitatii publice.

Caetul de sarcini se poate vedea in zilele de lucru in Biroul Serv. economic camera Nr. 42.

Amatorii vor depune ofertele lor timbrate in regula, inchise si sigilate impreuna cu o garantie provizorie de 5% din valoarea ofertei in numerar sau efecte de stat din suma oferita. La semnarea contractului adjudecatorului va completa garanta la 10% din suma ce a ramas ca rezuliat al licitatiei.

Supraoferta nu e admisa.

Primaria Municipiului Timisoara

Administratia judetului Timis-Torontal.

No. 31657—1930.

Publicatiune de licitatie.

Se aduce la cunostinta generala ca in ziua de 3. Nov. 1930 ora 11 a. m. se va tine Licitatiune publica cu termin scurt de 15 zile pentru procurarea uneltelor de lucru, ca: sape, tarsite, casmale lopeti de fier, roabe de lemn ferecate, necesare cantonierilor de pe drumurile vicinale din judet pe anul 1930.

Licitatiunea se va tine la Prefectura judetului Timis-Torontal Palatul Societatii Timis-Bega in biroul dlui Presedinte al deleg. cons. jud. etaj II. in conformitate cu dispozitiunile art. 88—110 din legea Ctb. publice.

Dnij concurenti vor depune oferta cu ofertele lor timbrate conform legii si recepisa Adm. financiare sau a casei de depuneri despre consemnarea garantei de 5% asupra sumei oferite, care garanta dupa adjudecare se va completa conform art. 105 din legea Ctb. publice pana la 10%. Garanta numerar si efecte de stat nu se admite.

Pe plicul inchis si sigilat al ofertei se va indica: a) Numele Oferentului; b) Obiectul la care se refera oferta.

Oferte in valuta forte, intarziata sau date prin telegrama, telefon, si supraoferte nu se admite.

Valoarea lucrarilor de pe deviz este de Lei 79.978.

Devizul, caetul de sarcini, si orice alte informatiuni se pot obtine in zilele de lucru intre orele 8—13 dela biroul economic parter usa 3.

Oferentii vor indica in scris in oferta ca cunosc in intregime devizul din chestiune si accepta toate conditiunile stipulate in caetul de sarcini.

Timisoara, la 10. Oct. 1930.

Presedinte: Dr. Ionescu m. p.
Seful serviciului: Murgu m. p.

— **A niczkyfalvai malom pusztulása.** A niczkyfalvai gőzmalom, mely a Grim és Schmedl cég tulajdonát képezte — mint megírtuk — leégett. A tüzet a malom egyik gépésze vette észre, aki füstszagot érzett és amikor a gépházból kiment, megdöbbenve látta, hogy a malom emeleti része lángokban áll. A tűz olyan rohamosan pusztított, hogy a földszinti részre is csakhamar kiterjedt. A tűz oltásában résztvett a falubeli tűzoltóság, a szomszédok és rövidesen megérkezett a végvári önkéntes tűzoltó egyesület is, azonban minden fáradozás hiábavalónak bizonyult és ezért a mentési munkálatok már csak arra irányultak, hogy a tűz tovább terjedését megakadályozzák. A malom porrá égett, benne pusztult nyolc vagon liszt és négy vagon buza, amely a környékbeli gazdáké volt és elégett az egész belső berendezés is. A kár tíz millió leire rug, melyből ötésfélmillió biztosítás útján megtérül. A malom negyvenhét munkása kenyér nélkül maradt. A malom leégése egész Niczkyfalvára súlyos csapást hozott, mert a községet villanyvilágítással a malom látta el.

— **Katonai lóvásárló bizottság Temesben.** Katonai lóvásárló bizottság, amely a hadsereg részére szerez be lovakat, november tizedikén érkezik Temesvárra és azután a megyében vásárol lovakat. November tizenkettedikén Ujpeésen, tizennegyedikén Zombolyán, tizenhatodikán Perjámoson és tizennyolcadikán Nagykömlősen lesz a bizottság és beszerzi a szükséges lovakat. A bizottság kizárólag négy-nyolc éves kancákat és herélt lovakat vásárol. Azok a tulajdonosok, akiknek saját nevelésű lovaik vannak, a megállapítandó áron felül a földművelésügyi miniszteriumtól ezer lei díjat is kapnak.

— **Arcok és harcok: Tóth Sándor könyve.** Az Ellenőr tegnap megjelent száma bekonferálja azt, hogy Tóth Sándor: Arcok és harcok cím alatt Karácsonykor egy tíz íves terjedelmű, pazar kiállítású könyvet ad ki. Az Ellenőr 52 oldalas új számának tartalma a megszokottan nivós és változatos, tartalmából kiemeljük az alábbiakat: Hegedüs Lóránról, a bankáról és publicistáról, 'Az uzsorakerényér, Üzenet Szabó Dezsőnek és új erdélyi hiveinek, Kommunista, vagy nagyképű fiatalember? Pesti színházi levél, Színházi Emlék (Lovasszínészek), Utánpótlás Ripacséknál, Még tart a feketeszesz éjszakája stb. Rendkívül tartalmas a lap. Közgazdasági rovata és sok színes olvasni valót találunk komoly kritikákkal a Színház és Társaság mellékletén. Az Ellenőr kapható az egész országban, egy példány ára 20 lei.

— **Meghosszabbították a pénzhamisító fogságát.** Voda György oravicai pénzhamisító vizsgálati fogsága tegnap lejárt és a temesvári törvényszéknek kellett döntenie a további fogvatartás kérdésében. A törvényszék Voda vizsgálati fogságát újabb harminc nappal meghosszabbította.

• **Kacagástól hangos a gyárvárosi Szarvas-kávéház,** ahol Várad Aladár teljesen újjászervezett társulattal rendezti meg vig estélyeit. Színpadon kerülnek a legújabb bohózatok, tréfák, magán- és táncszámok. Új attrakciók egy teljesen újszerű táncrevüt mutatnak be. Kezdeté este 10 órakor.

Négy elsőosztályú és nyolc másodosztályú mérkőzés lesz vasárnap a bajnoki pontokért

A vasárnapi bajnoki mérkőzések erős küzdelmeket ígérnek. Négy elsőosztályú bajnoki mérkőzés lesz. A Banatul-pályán két küzdelem kerül lebonyolításra. Délután két órai kezdettel a TAC az UDR-rel, míg négy órakor a Banatul a TMTE csapatával találkozik. A Banatul—TMTE mérkőzést Falb, a TAC—UDR csapatok összecsapását Jenzer vezeti le. A TMTE-pályán négy órakor a Politechnica a Kinizsivel kerül össze. A meces bírása Berzan lesz. A negyedik elsőosztályú küzdelem a Gyapjuipar és a Kadima csapatok között zajlik le. A mérkőzés színe helye a Gyapjuipar-pálya és négy órakor kezdődik. Bíró Petcu lesz.

A második A-osztályban négy-négy csapat áll egymással szemben. Három mérkőzés Temesvárott, míg egy Zombolyán kerül lejátszásra, ahol a ZsSE a Patriát látja vendégül. Az Elekrika-pályán a Hajduk a Hertha együttesével küzd a bajnoki pontokért. Bíró Simon. A Turul pályáján a Triolor a Turullal méri össze erejét Révész bírászkodása mellett, míg a Rapid-pályán a Rapid a Frate-

liával csap össze. A mérkőzést Welter vezeti le. Mindhárom mérkőzés négy órakor kezdődik. A második B-osztályban ugyancsak négy bajnoki mérkőzés lesz. Az Unió az Elekrikával játszik a saját pályáján. A mérkőzés négy órakor kezdődik. Előzőleg két órai kezdettel a Fortuna a Juventussal játszik előmérkőzést, bíró Blumberg. Az Amatőr a Vulturival kerül össze és a mérkőzés színe helye a Rapid-pálya lesz. A meces Galgóczy bírászkodása mellett két órakor kezdődik. Szabadfalun a Viktoria a Freidorf együttesével játszik. A mérkőzés négy órakor kezdődik és azt Antoniac vezeti le.

A tartalékesapatok részére kiírt szövetségi díjért a következő csapatok játszanak: Kadima—Kinizsi a Gyapjuipar pályáján délután két órakor, Rapid—Viktoria a Rapid-pályán délelőtt feltizenegykor, Elekrika—Banatul az Elekrika-pályán két órakor, Patria—TMTE a Patria-pályán félnégykor, Vultur—Gyapjuipar a Gyapjuipar-pályán feltizenegy órakor. Ifjúsági bajnoki mérkőzések is lesznek.

— **Dívathársonyok (mosóbársonyok)** sima és mintázott, minden színben nagy választékban megérkeztek. Legolesőbban Dénes és Pollák Timisoara, Gyárvaros, fióküzlet Belváros, Mercy-utca. A „Consum” részleteladési R-T. tagjai.

— **Áramszünetelés.** A temesvári villanytelep igazgatósága közli: Vasárnap, okt. 26-án az áram reggel 6 órától délután 3 óráig ki lesz kapesolva: Belváros: Bulv. Reg. Ferdinand, Löffler paleta, Józsefváros: Bulv. Reg. Carol (Hunyadi-ut) és környéke, — de csak kedvező időjárás esetén.

— **Köszödát ivott.** E pure Nyisztor negyvenhárom éves Vadászderi-uti lakos öngyilkossági szándékból köszödaoldattal megmérgezte magát. Tettét idejekorán észrevették és értesítették a mentőket, akik kórházba szállították.

• **Vidékiek figyelmébe.** A Józsefvárosi Tejivó- és uzsonnázó-csarnokban (Hunyadi-ut 16. sz.) Zsuzsi vezetése alatt, elsőrangú ebéd. 4 fogásos menü csak 20 lei. A mai szombati menü a következő: burgonya leves, töltött paprika, piskóta kakao krémmel. Abonoma ebéd és vacsora 1500 lei!

* **NOVEMBER ELSEJÉN** új előfizetési hónap kezdődik. Uj előfizetőknek azonban már az előfizetési napjától ingyen küldjük a lapot, amíg az előfizető nemcsak a legújabb híreket kapja minden napot megelőzően, hanem naponta tárcát, regényt, élénk gazdasági sportrovatot, valamint a rádióműsorokat. Akik most előfizetnek, a régi előfizetőkkel együtt résztvesznek abban a sorsolásban, melyet november hónapban rendezünk. A nyertes utalványt november hónapban bármely napon át teljesen ingyen kaphat Budapestre a Park szállághoz. Hogy a sorsolást csak olyanok kaphassák meg, akik tényleg szándékoznak Budapestre utazni, kérjük az előfizetőket, hogy címüket jelentsék be azzal, hogy a sorsolásban részt kívánnak venni.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Mariska, Máthé György, Simon Teréz. Meghaltak: Wattmann Károly 70 és Belovits Nándor 71 éves korában.

— **Rendőrségi krónika.** Jungszefer Józsefvárosi lakos kerékpárjával elütötte Lázár János rendőrt, aki könnyebb sérüléseket szenvedett. — Weisz Vilmos belvárosi cipőkereskedő feljelentést tett egy meretlen asszony ellen, aki nála száz lei értékű cipőt vásárolt néhány hónap előtt és azt mondta, hogy ismert szállító felesége. A kereskedő mostanáig várt a számlával, tegnap elküldte azt és akkor kiderült, hogy valaki visszaélt az uriaszony nevével. — Hoffman Mór belvárosi ruhakereskedő feljelentést tett Zsig Péter ellen, aki részben inkasszánsa volt és mint ilyen kilencszáz leit beszedett és a pénz nem számolt el. Az ügyben megindult a vizsgálat.

Nőikalap ujdonságok és Bizam szőrmék
 legelőnyösebben vásárolhatók
N. C. DANIEL, Temesvári III., József-tér (Küttl-tér) 12. az udvarban levő gyárépületben

* **Sok millió lei nyeresémet fizet már ki szerencsés vevőinek az osztálysorsjátékon az Alser Wechler haus Paul Bjeheavy, Wien IX., Alser Str. 22. Rendeljen sorsjegyet a következő sorsjátékokra: 1. sorsjáték: novemberi húzásokra ennél a cégnél.**

— **A végvári önkéntes tűzoltó egyesület mükedvelői gárdája** vasárnap, október huszonhatodikán Szigligeti Ede a Tolonc című színművét játsza. Az előadást nagy érdeklődés előzi meg és bizony hogy az anyagilag és erkölesile jól sikerül.

• **Husz százalék kedvezmény** a Déli Hírlap minden előfizetőnek és olvasójának, aki óráról órára vagy kronométerét Földessy Kálmán Dózsa-utca 43. (bemene Jósika-utca) kronométerkészítőnél megjavíttatja. Földessy nevével határokon túl is a legelőnyösebb ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szeméjének. Sikerült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból húsz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésére előfizetőinknek és olvasóinknak. Déli Hírlap kiadóhivatalába Minden egyes óra javításához 1500 lei utalványt adunk, mert csak így lehet igénybe a kedvezmény.

A jó hirdetés feltűnik

KLISÉK RAJZOK FENYŐ FOTOCÍNKOGRÁFIA
 TIMISOARA + CETATE VIDÉKI RENDELÉSEK 1 NAP ALATTI

Rádió

Sombathely (Október 25.) Budapest. 9 óra 35: Istentisztelet közvétele Szegedről, az istentisztelet Serédi Jusztinián hercegprímás végzi, míg a prédikációt Ártföldi Gyula püspök mondja. 10 óra: A szegedi állami elemi iskola megnyitása. Beszédet mond Ártföldi Gyula püspök. 10 óra 30: Orgonahangverseny. 11 óra: Előadás a stúdióból. 12 óra 25: Előadás a stúdióból. 13 óra 35: Katonazene, utána Ártföldi Gyula és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Könnyű zene. 3 óra 20: Gramofonhangverseny. 5 óra 15: Mozart-hangverseny. 7 óra 35: Operaelőadás, utána gramofonhangverseny. **Breslau.** 8 óra: Részletek klasszikus operettek. 9 óra 10: Kabaréelőadás. 10 óra 35: Táncczene. **Belgrád.** 10 óra: Gramofonhangverseny. 12 óra 35: Zene. 3 óra 30: Gramofon-jazz. 8 óra: Smetana műveiből. **Bukarest.** 7 óra: Gramofonhangverseny. 8 óra: Énekhangverseny. 8 óra 45: Nemzeti dalok. **Kattowitz.** 9 óra 30: Énekhangverseny. 9 óra: Könnyű zene. 10 óra 15: Gramofonhangverseny. Utána jazz-band. **Morva-Ostrau.** 8 óra 50: Dalok. 9 óra 50: Mandolinhangverseny. 10 óra 30: Katonazene. **München.** 8 óra: Katonazene. 10 óra: Szórakoztató és operaelőadás. **Milánó.** 8 óra 40: Operaelőadás, utána kávéházi zene. **Prága.** 8 óra 50: Dalok. 9 óra 15: Operaelőadás. **Toulouse.** 7 óra 20: Táncczene. 8 óra 45: Dalok. 9 óra: Operaelőadás, utána kávéházi zene.

Sombathely (Október 26.) Budapest. 9 óra: Istentisztelet közvétele Szegedről. 11 óra 15: Görög istentisztelet, utána gramofonhangverseny. 2 óra: Gramofonhangverseny. 3 óra: Eucharisztikus felvonulások közvétele Szegedről. 4 óra: Magyar dalok. 5 óra 15: Orgonahangverseny. Szórakoztató zene. 7 óra: Orgonahangverseny. 8 óra 30: Előadás a stúdióból, utána kávéházi zene. **Bécs.** 10 óra 30: Orgonahangverseny. 11 óra: Könnyű zene. 3 óra 20: Kamarazene. 7 óra: Részletek olasz operákból. 8 óra 35: Kutschera Trió című vigjátékának előadása. Utána Kornjász-jazz. **Breslau.** 8 óra: Hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. **Belgrád.** 9 óra: Pravoszláv istentisztelet. 12 óra 15: Gramofonhangverseny. 4 óra: Nemzeti dalok. 5 óra 30: Katonazene. 8 óra: Énekhangverseny. 9 óra: Spanyol táncok. 9 óra 45: Jugoszláv hangverseny. 10 óra 45: Tamburazenekar hangverseny. **Bukarest.** 8 óra: Gramofonhangverseny. 9 óra: Könnyű zene. 9 óra: Hangverseny. **Langenberg.** 9 óra: Wagner Bolygó hollandi című operájának előadása, utána táncczene. **Morva-Ostrau.** 7 óra 30: Musky Fürst Igor című operájának előadása. 10 óra 20: Szórakoztató zene. **München.** 8 óra: Kálcsy Imre Cirkuszhercegnő című operájának előadása. 10 óra 45: Jazz-band. **Milánó.** 9 óra: Verdi Aida című operájának előadása, utána táncczene. **Prága.** 7 óra 10: Sorsky Fürst Igor című operájának előadása. 10 óra 25: Szórakoztató zene.

Sombathely (Október 27.) Budapest. 9 óra 15: A rádiózenekar hangversenye. 12 óra: Zene. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: A Rádió Élet egy órák hangversenye. 7 óra 30: A budapesti filharmonikus társaság hangversenye Rubinstein Erna közreműködésével, utána Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Gramofonhangverseny. 3 óra 20: Könnyű zene. 7 óra 30: Stabile Mária operaelőadás hangversenye. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. Utána a Gaudriot-jazz. **Breslau.** 8 óra 30: Szórakoztató zene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonhangverseny. 12 óra 45: Zene. 5 óra: Táncczene. 6 óra: Könnyű zene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny Smetana műveiből. 10 óra 15: Cigányzene. **Bukarest.** 8 óra: Gramofonhangverseny. 9 óra: Hegedűhangver-

seny. 10 óra 15: Kamarazene. **Langenberg.** 8 óra: Operaáriák. 9 óra: Könnyű zene. Utána kamarazene. **Morva-Ostrau.** 8 óra 10: Smetana Mein Vaterland című darabjának előadása. 10 óra 15: Könnyű zene. **München.** 7 óra 35: Hoffmann meséi című Offenbach opera előadása, utána hangverseny. **Milánó.** 8 óra 40: Operaelőadások. 11 óra: Jazz-band. **Prága.** 8 óra 10: Részletek Smetana műveiből. 10 óra 25: Szórakoztató zene. **Róma.** 8 óra 45: Könnyű zene. Utána dalok. **Toulouse.** 8 óra: Tangók. 8 óra 45: Mandolinhangverseny. 10 óra: Hangverseny. 11 óra: Katonazene. Utána szimfonikus hangverseny.

szimfonikus hangverseny. 10 óra: Hangverseny. 11 óra: Katonazene. Utána szimfonikus hangverseny.

felszökött. Főleg az élömarha volt nagy keresletű cikk, melyből rengeteget szállítottak külföldre.

Az orosz dumping ellen. Bukaresti jelentés szerint a kormány gazdasági bizottsága tegnap foglalkozott a parasztdózsák konvertálásának tervével. A kormány ebben az ügyben végleges döntést hozott. Foglalkozott a kormány az orosz dumping ügyével is és elhatározta, hogy amennyiben a dumping ellen az eddigi rendszabályok nem lesznek elégségesek, úgy szigorúbb óvintézkedéseket tesz.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305.87, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 817.50, dollár 168.35, hollandi forint 68, dinár 2.98, francia frank 6.6150, olasz lira 8.8250, cseh korona 5, német марка 40.12, osztrák schilling 23.77, magyar pengő 29.47, belga frank 23.48, svájci frank 32.72.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Október 23.) Leszámitolóbank 86, Kereskedelmi Bank 101, Angol-Magyar Bank 73, Pesti Hazai 171, Drasche 115, Csáky-Prackfalvy 10, Urikányi 64.1, Salgó 34.2, Általános Kőszén 465, Spodium 113, Szikra 253, Magyar cukor 87, Délcukor 91.5, Lipták —, Egis —, Nóva 24.8, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Közgazdaság

A kontárok tisztességtelen versenye miatt komoly veszedelem fenyegeti a temesvári kisipart

A temesvári vas- és fémiparosok panaszairól volt hangos tegnap délután a Banu Szevetozárnak, a város iparügyi osztálya vezetőjének hivatali szobája. A vas- és fémipari munkaadók előző este gyűlést tartottak az ipari munkaadók szindikátusának székházában. Az ülésen foglalkoztak a kisipar tarthatatlan helyzetével és az ott hozott határozat értelmében jelentek meg tegnap negyventagu küldöttségben Banu Szevetozár iparhatósági főnöknél. Szappanos Gyula, aki az ipari szindikátus elnöki tanácsának nevében beszélt, rámutatott arra, hogy a kisiparnak az amúgy is végtelenül nehéz viszonyok között sokat kell küzdenie a kontárok konkurenciájával. Ezek nem fizetnek adót, ahol csak lehet munkát vállalnak és ha föl is jelentik őket, amíg az ügy tárgyalására kerül a sor, akkorára a munkát már régen elvégezték és szívesen kifizetik a pár száz lei birságot. Az iparosság

azt kívánja, hogy minden munkát, amelyet kontárok végeznek és amelyet följelentenek, azonnal szüntessen be a hatóság. Azonkívül kéri, hogy ne csak a kontármunkát végzőt büntessék, hanem büntessék meg azt is, aki ilyen munkát végeztet. Vuc Ignác, Bittó Ferenc és Kovács István szintén erélyes rendszabályokat kértek a kontárok ellen. Gazda József megindokolta az iparosság elkeseredésének jogosságát.

Banu Szevetozár válaszában kifejtette, hogy az iparhatóság minden törvényes eszközzel mindenkor megvédelmezi az iparosság érdekeit, azonban a törvény is bizonyos tekintetben hiányos. Az iparhatóságnak — mondotta — sajnos a személyzete igen kevés, hogy a kontárokat állandóan ellenőriztesse, azonban kérni fogja a polgármesteri hivatalt, hogy erre a célra a városi piaci rendőrséget is igénybevehesse.

A temesvári kamara ülése. A temesvári kereskedelmi és iparkamara szerdán, október 29-én délután tíz órakor féljés ülést tart. Az ülésen megtárgyalják a vezetőségnek a munkások gyermekei részére létesítendő napközi otthon tervét, amelyet már részletesen ismertettünk. Tárgyalásra kerül továbbá az ipartestület átírata az iparostanoncok számának csökkentése érdekében, valamint Schön Edének az európai országok gazdasági együttműködésére és a csódtörvény módosítására vonatkozó két javaslata.

Napközi otthon a munkások gyermekei részére. A temesvári kereskedelmi és iparkamara — miként megírtuk — a város által adományozott ingyentelken munkások gyermekei részére napközi otthont épít. Az otthon száz gyermek befogadására lesz elégséges és azt a legmodernebbül rendezik be. Az épület másik részében felnőtt munkások továbbképzésére rendeznek be egy termet. Az épület létesítése öt és fél millió lejt vesz igénybe, az intézmény évi fenntartásának költsége pedig hétszáz ezer lejt van előirányozva.

Olesó a liszt és kenyér — másutt. A buzaárak állandó esése folytán Krassó és Szörénymegyékben újból

makszimálták a liszt és kenyér árát. Krassó megyében a fehér liszt kilója hét lei, főzöliszt hat lei, barnaliszt négy lei kilogramonként. Szörénymegyében még olcsóbb a liszt ára. A fehér liszt a malomban hat lei, míg kereskedelmi forgalomban hat lei ötven bani, főzöliszt malomban öt lei, kereskedelemben ötven banival drágább, barna és kukoricaliszt négy lei, kereskedelemben négy lei ötven bani. A fehér kenyér kilója hét lei, a félbarna és a rozskenyér hat lei, míg a barna kenyér négy leibe kerül.

Helyes intézkedés a vasútnál. A vasúti vezérigazgatóság rendeletet adott ki, amely szerint a vasúti pénztáraknál az utasok kívánságára nemcsak az aznapi, hanem előre a másnapi vonatokhoz is kötelesek jegyeket kiszolgáltatni. Ez nagyon helyes intézkedés, mert az utasok így előre beszerezhetik a jegyeiket és nem kell közvetlenül vonatjuk indulása előtt a vasúti pénztárnál tolatkodniok.

Nagy kereslet a lugosi állatvásáron. Élénk érdeklődés nyilvánult meg Lugoson az őszi nagy állatvásár iránt, melyen nemcsak romániai, hanem külföldi kereskedők is nagy számban vettek részt. A nagy kereslet miatt az élőállat ára már a vásár első óráiban két lejt

Színház

Werbezirk asszony vendéjátéka a városi színházban. A szenzációs Reinhardt-színház vendéjátéka után a hó 27., 28. és 29-én Bécs egyik legnagyobb művésznője, Werbezirk Gizella asszony jön hozzánk kitűnő társulattal. Kétségtelen, hogy a tréfa és bohózat terén őt eddig el nem érte senki. Hétfőn az első estén Anne Nichils Dremal Hochzeit című híres vigjátéka kerül színre. Bécsben ez a darab 400-szor ment egymásután. Kedden este Friedmann és Lunzer Ida Poppers Karriere című bohózatja, szerdán este Königin-Mutter című darab van műsoron. A társulat többi tagjai közül Elfriede Jerra, az elragadóan bájos naivát, továbbá Wildt Kornéliát, a társulat szalonhölgyét és Werbezirk asszony állandó partnerét, Franz Viktor és Schrecker Frigyeset kell kiemelnünk. Jegyek a színházi pénztárnál kaphatók.

A háromszög. A háromszög a címe annak a pompás egyfelvonásos vigjátéknak, amely ma este színrekerül a városi színházban. Kassay Károly negyven éves színjátszóinak működésének bucsuetéjén. A vigjátékot válogatott műsor előzi meg, amelyben föllépnek Temesvár legjobb énekesnői, énekesei, táncosai és írói.

Figyelem! Figyelem!
E hó végefelé nyílik meg a Szt. György-téren (volt Konlechner helyiségben) a

'LACTA'
tejcsarnok és buffet
Olcsó villásreggeliző- és
uszonnázóhely!

Próhirdetések

Alkalmazás

Portást
jó megjelenésűt, kaucióképest, ki a román, magyar, német nyelvet perfektül tudja, keresek. Hotel Imperial, Lugoj. (2935)

Keresek
gazdaságba egy munkát szerető házaspárt azonnali belépésre. Ajánlatokat Buding Adolf, Biléd címre kérek (2947)

Intelligens
németül és magyarul beszélő gyermek kisasszonyt keresek azonnalra, vagy 1-ére. Csak olyan jelentkezzen, kinek bizonyítványa van, hogy már gyermekek mellett volt. Cim a kiadóban. (2954)

Karmestert
keres Ótelekre egy fuvós zenekar. Barát András, Ótelek. (2913)

Jó megjelenésű
egyének élelmiszer privát házakban való eladásához fix fizetéssel nagy jutalékkal felvétetnek. Állandó állás. Cim a kiadóban. (814)

Műlakatos segédek
felvétetnek. Rózsa-u 18. (2965)

Keresek
finom modoru, jókedélyű, fiatal úrnőt, aki a délutáni órákra két kis leányom gondozását vállalja. Németül, franciául beszélők előnyben részesülnek. Csakis komoly reflektánsok adják le címeiket a Déli Hírnap kiadóhivatalában „Megbízható” jellegre. (2652)

Állást keres

Német kisasszony
éves bizonyítvánnyal állást keres. II. ker. Arok-utca 7. Grézi Mária. (2959)

Házmesteri állást
keresek, esetleg szobainasnak vagy kocsisnak is elmegyek. Érdeklődni I., Erőd-u. 10. II. em. (2960)

Kaucióval rendelkező
ügynöki, irodaszolgai vagy más állást keres. Érdeklődni gyárvárosi pályaudvar, Kelemen István. (2961)

Adás-vétel

Összecsukható vaságy
ruganyos mairac kidolgozással igen jó állapotban eladó. Cim: Batthyányi-utca 9, földszint jobbra. Délelőtt 9-12-ig. (3694)

Hosszu kocsibunda
báránnyal bélelt használt, férfikalap és cilinderek eladók. Érdeklődni délután 2-4-ig. I., Hítelbank II. em. ajtó 4. (2873)

Kótták
Mendelsohn, Schubert, Mozart Beethoven négykezesek, valamint egész operák, jutányosan eladók. Érdeklődni 2-5-ig. I., Hítelbank II. em. ajtó 4. (2875)

Tűzifa
árusítása, leszállított olcsó árak mellett újból megkezdődött, Vendéglősök Fátelapén, Józsefváros, Pályasor, Dohánybevéltóval szemben. Eladások vagon tételben is és magánosoknak is eszközöztetnek. (2910)

Gyümölcsfák

finom, garantált fajták olcsón kaphatók
Weisz Hugó & Társánál
Timisoara, Bul. Carol 45 (48)
Telefon 98

A DÉLI HIRLAP REGÉNYE

A SZIVEK GYŐZELME

IRTA: BERKÓ KÁROLY

22. folytatás.

Hideglelés fogta el, amikor arra gondolt, hogy meg kell jelennie a falusi nép előtt a piacon, ahol kínos kérdéseket intéznek majd hozzá.

Jobb érzése föllázadt ez ellen. Ott álljon a röhögő sokaság közepette és adjon számot szerelméről és szegényéről?

Nem!
Rajta nem fog a falu mulatni! Őt nem fogják pellengérré állítani! Durva erkölcsű parasztok nem fognak gyalázatos dolgokat a szemébe mondani és kaján megjegyzéseikkel nem fogják a pirt arcába kergetni, hogy azt aztán másik még aljasabb szóval fehérre meszeljék.

Nem áll oda a falusi bíróság elé. Inkább ezerszer meghal. A sebes folyású hegyipatak medre legyen halálos ágya.

Igen, a patakba öli magát.
Mikor erre elhatározta magát, nem habozott sokáig. Azonnal indulni is akart, hogy tettét végrehajtsa.

Már nyitotta is az ajtót.
Az ajtó előtt szemben állott vele a kisbíró, akit érte küldtek a falusi vének.

A kisbíró beszélni kezdett:
— Szabó Erzsébet, azért jöttem, hogy a régi falusi törvény alapján a község véneinek színe elé kísérjelek, ahol itélni fognak fölötted erkölcstelen magavisedet miatt.

Erzsike a földre rogyott és térdén állva rimázkodott a kisbírónak, hogy ne bántsa és hagyja békében. Ez azonban hivatalos göggel válaszolt:

— Pardon és grácia nincsen! Elésett személyekkel szemben a falunak joga van itélkezni és ezt a jogot mindenkor gyakorolta is. Ez alól te sem vagy kivétel. Ha ezerszer földesurunk is a gróf, de a szeretője mégis csak a falu szegénye, aki elveszi a maga méltó büntetését.

A leány tovább könyörgött:
— András bácsi, az ég minden szentjére kérem, ne tegye velem ezt a csufot! Hiszen maga jó barátja volt az apámnak!

— Éppen azért, mert barátja voltam apádnak, meg kell mutatni, hogy nincsen kivétel. Azért azt a tanácsot adom, hogy ne szegülj ellen, mert különben erőszakkal leszek kénytelen téged a vének elé vinni, sőt még meg is kötözkék, ha nem akarsz szépen menni.

A leány látta, hogy minden hiábavaló és hogy a kisbíró szívét nem lágyítja meg. Fölkelt tehát térdeplő helyéről. Ugy gondolta, hogy inkább elmegy magától, sem hogy úgy cipeljék az emberek elé.

— Megyek, — jelentette ki alig hallhatón.

— Azért, — mondotta tekintélylivel a kisbíró — mert nem is lett volna tanácsos velem ellenkezni.

Aztán maga elé bocsátotta a leányt és rászólt:

— Alómars!
Földreszegezett tekintettel ment szegény Szabó Erzsé. Ugy mint,

mintha vesztőhelyre menne.

Nem kellett messzire menni, mert hiszen nagynénjének a házából a piactér nem volt messze. És minél közelebb jött oda, annál erősebb lett a zibongás, amely ott zajlott.

Mikor megjelent a piacon, egyszerre nagyszámu kiáltás zúgott felé. Az emberek gyalázták, szidták.

A kisbíró megragadta a karját és az emberek között odavitte a falu vénjei elé, akik egy odahozott lócán ültek. Aztán rákiáltott a szájátó tömegre:

— Usgyé, hátrább az agarakkal!
Mikor a rend helyreállott és a zaj elcsendesedett, a falusi vének közül a legöregebb beszélni kezdett Erzsikéhez:

— Szabó Erzsébet, most én mint legfőbb bírád beszélek hozzád! Falunk ősrégi szokása szerint magunk elé hivattunk téged mi, a falu vénei, hogy az egész község jelenlétében igazságosan vizsgáljuk meg az ügyedet. A régi törvény azt rendeli, hogy a faluban azokat a lányokat, akik letérnek az erény utjáról, nyilvánosan kell megbüntetni, hogy ezzel kedvét vegyük a többieknek hasonló bünnöktől. A falu tiszta erkölcsének meg kell maradnia és azoknak, akik ellene vétének, el kell venni példás büntetésüket. Mi azonban a vádlottat mindig meghallgatjuk, mert hiszen lehetnek enyhítő körülmények is. Éppen azért meghallgatjuk a te mentéseidet is, Szabó Erzsébet. Szólj, nem történt-e az meg, hogy rábeszéléssel, esábitással, bübájjal, vagy pedig kényszerítéssel és erőszakkal vetted rá téged, hogy letérj az erény utjáról?

Mindenki Szabó Erzsikére tekintett, aki lesütött szemmel állott ott. Ajkát egyetlen szó sem hagyta el.

— Beszélj, — intézte újból hozzája a szót az öreg ember — saját érdeked, hogy beszélj. Nem vádolsz senkit, hogy ő az oka elbukásodnak?

Halkan hangzott el a válasz:
— Senkit.
A tömegben nagy morgás támadt.

— Csend legyen, — kiáltott az öreg a tömegre.
Aztán újból Erzsikéhez intézte szavait:

— Szabó Erzsébet ezzel a magatartásoddal beismered, hogy a saját magad elhatározásából hagytad oda az erény utját és tértél át a bün ösvényére. Könnyelműen, szegyen nélkül megszegted az Isten hatodik parancsolatját és eldobtad magadtól a becsületet. Annál rosszabb rád nézve ez!

Erzsike fakó arccal állott a helyén. Senkinek nem mert volna ebben a pillanatban a szemébe nézni.

De a vén ember tovább beszélt:
— Mielőtt azonban itélkeznénk fölötted, Szabó Erzsébet, fölszóltalak, nevezd meg nekünk azt a férfit, akivel együtt bünbe estél.

(Folyt. köv.)

Kályha
finom kivitelben, (emailiro) költözés miatt sürgősen eladó. a kiadóban.

Fiatall majom
eladó. IV., Csiliag-u. régi uj 9.

Két finom antik szek
nagyon jó állapotban, jutányos adó. Cim: Mühle Vilmos-u. földszint 3. sz. Megtekinthe 6 óráig.

Két fehér szekrény
tükörrel és finom kártya négy székkel, majdnem új, nyosan eladó. Ugyanott butor kapható. Batthányi-Földszint jobbra. Délelőtt 9-12

Házhely
226 □-öl Rónac és Mehala eladó. Érdeklődni Dan Salam Str. P. Bercianu 3.

Azonnal eladó
2500 leiért jókarban lévő pedálos cimbalom. Megtekinthe mikor. IV., Csiliag-u. 60.

Veszek
használt postabélyegeket mennyiségben. Szécsi Philatelykereskedés, Józsefváros váth Boldizsár-utca 2, a Mát szemben.

Gyermekkosci
jókarban lévő, olcsón eladó. ros, Körte-u. 13.

Hentesüzlet
berendezéssel eladó Éraekldni betvárosi szőlő, az üzletben.

Lakás
Kiadó
májusra 3, esetleg 4 szobás lakás. Erzsébetváros. Hattyu Ugyanott 60 hold föld eladó

Kiadó
villamoshoz közel, ujonnan napsütéses, kerti szoba, konyhas lakás (szoba kívánságra zottan) Blaskovits-telep, Gem

Különféle
Olesó cipőtalpalás
Férfi cipőtalpalás 95-100 le rok javítás 35-40. Női cipő lás 70-80, sarok javítás 20 le sörendü munka, tartós anyag velezőlap hívásra munkáért h jövök. Özv. Bösze Emilné, balsor és Bem-utca sarok.

Szöllőkaró
tölgyszáldeszka oszlopok fenyődeszka lécs gerenda fűzifa-szén kokszt-faszén cserép-tégla
SPITZER FIAI
Gyár, Indóház-ut. Telefon 3

Nem ráta!
De készpénzért olcsón vásárolhat férfi-, fiu- és gyermekruhát
FUCHS ruha
üzletében, Józsefváros, Sc dier-tér 5. sz. a.
Atmeneti Doubl-felöltő 1500- szőrmegallér 1800- fekete téli palato, barsony gallér 1300- szőrmegallér 1900- iskolai egyenruha (Uniformis) 900- kamarnöltöny 1500- csizmanadrág 150-400- gyermekruha-posztó 350-